

Το Κράτος
(Δημόσιος
τομέας) ως
παραγωγός και
καταναλωτής

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΓΕΛ
ΚΕΡΑΜΕΙΩΝ | ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΗΛΙΑΣ ΤΟΥΜΑΣΑΤΟΣ

Οι τρεις βασικές μονάδες του οικονομικού συστήματος

Το Οικονομικό Κύκλωμα

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΧΡΗΜΑ

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ

ΣΥΝΤ. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΡΑΤΟΣ

Τι εννοούμε με τον όρο «κράτος» – «δημόσιος τομέας»

Ο δημόσιος τομέας

- Διέπεται από ειδική νομοθεσία
- Είναι καθοριστικός παράγοντας για την οικονομία, γιατί με τις αποφάσεις του επηρεάζει τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά

8957

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

19 Ιουλίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 133

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4555

Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΑΕΙΣΘΕΝΗΣ 1»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιδιγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ
ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1
Επέκταση του πεδίου εφαρμογής του
Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας
στους Ο.Τ.Α. β' βαθμού

Το άρθρο δεύτερο του νόμου 1850/1989 (Α' 114) αντικαθίσταται ως εξής:
«Το πεδίο εφαρμογής του Χάρτη καταλαμβάνει τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΗΜΩΝ

Άρθρο 2
Κατηγορίες Δήμων

Στο ν. 3852/2010 (Α' 87), μετά το άρθρο 2, προστίθεται άρθρο 2Α ως εξής:

«Άρθρο 2Α
Κατηγορίες Δήμων

1. Οι δήμοι, με βάση τον πληθυσμό τους, τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά τους, τα βασικά χα-

ρακτηριστικά της οικονομικής δραστηριότητας εντός των ορίων τους, το βαθμό αστικοποίησής τους, την ένταξή τους ή μη σε ευρύτερα πολεοδομικά συγκροτήματα μητροπολιτικού χαρακτήρα και τη θέση τους στη διοικητική διαίρεση της χώρας, διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α) Δήμοι Μητροπολιτικών Κέντρων. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται όλοι οι δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Κεντρικού, Βόρειου, Νότιου και Δυτικού Τομέα Αθηνών και της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς της Περιφέρειας Αττικής, καθώς και οι δήμοι Θεσσαλονίκης, Αμπελοκήπων - Μενεμένης, Καλαμαριάς, Κορδελιού - Ευόσμου, Νεάπολης - Συκεών, Παύλου Μελά και Πυλαίας - Χορτιάτη της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης.

β) Μεγάλοι Ηπειρωτικοί Δήμοι και Δήμοι Πρωτεύουσας Νομών. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται όλοι οι ηπειρωτικοί δήμοι, καθώς και οι δήμοι της Περιφέρειας Κρήτης και της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας, με πληθυσμό άνω των 25.000 κατοίκων, με βάση τα στοιχεία μόνιμου πληθυσμού της τελευταίας απογραφής της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, καθώς και οι δήμοι που αποτελούν πρωτεύουσα νομού, περιλαμβανομένων και των νησιωτικών νομών.

γ) Μεσαίοι Ηπειρωτικοί Δήμοι. Στην κατηγορία αυτοί υπάγονται όλοι οι ηπειρωτικοί δήμοι, καθώς και οι δήμοι της Περιφέρειας Κρήτης και της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας, με πληθυσμό άνω των 10.000 και έως 25.000 κατοίκων, με βάση τα στοιχεία μόνιμου πληθυσμού της τελευταίας απογραφής της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

δ) Μικροί Ηπειρωτικοί και Μικροί Ορεινοί Δήμοι. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται όλοι οι ηπειρωτικοί δήμοι, καθώς και οι δήμοι της Περιφέρειας Κρήτης με πληθυσμό κάτω των 10.000 κατοίκων, με βάση τα στοιχεία μόνιμου πληθυσμού της τελευταίας απογραφής της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

ε) Μεγάλοι και Μεσαίοι Νησιωτικοί Δήμοι. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται όλοι οι νησιωτικοί δήμοι: με πληθυσμό άνω των 3.500 κατοίκων, με βάση τα στοιχεία μόνιμου πληθυσμού της τελευταίας απογραφής της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

στ) Μικροί Νησιωτικοί Δήμοι. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται όλοι οι νησιωτικοί δήμοι, με πληθυσμό έως 3.500 κατοίκους, βάσει της τελευταίας απογραφής της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Με ποιο σκοπό λειτουργεί το κράτος;

Νοικοκυριά + Επιχειρήσεις:
δρουν με γνώμονα το
ιδιωτικό συμφέρον

- Νοικοκυριά: στόχος να ικανοποιήσουν στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις ανάγκες τους
- Επιχειρήσεις: να επιτύχουν κέρδη, υψηλή θέση στην αγορά κλπ.

Κράτος: Λειτουργεί με
γνώμονα το **δημόσιο**
συμφέρον, το γενικό καλό

- Στόχος του πρέπει να είναι η μεγιστοποίηση της κοινωνικής ευημερίας για ΟΛΟΥΣ τους πολίτες

Πώς λειτουργεί ο Δημόσιος τομέας;

- Στην οικονομία, ο δημόσιος τομέας λειτουργεί με τους ακόλουθους τρόπους

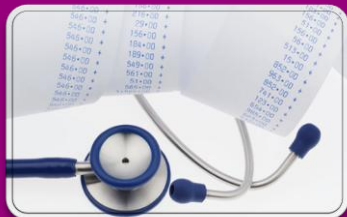
Διαχειρίζεται τα ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

- Εισπράττει φόρους (ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΣΟΔΑ)
- Πραγματοποιεί ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Λειτουργεί ως παραγωγός αγαθών και υπηρεσιών

- Παρέχει δημόσια αγαθά
- Ιδρύει δημόσιες επιχειρήσεις

Λειτουργεί ως καταναλωτής αγαθών και υπηρεσιών

- Για τη λειτουργία του ίδιου του κράτους
- Για την παροχή των δημόσιων αγαθών στους πολίτες

Χαρακτηριστικά των δημόσιων αγαθών

- Είναι αδιαίρετα (ανήκουν στο κοινωνικό σύνολο, όχι σε κάποιον ξεχωριστά)
- Παρέχονται από το κράτος δωρεάν ή με συμβολικό αντίτιμο
- Χαρακτηρίζονται ως δημόσια αγαθά με απόφαση από την κυβέρνηση
- Το κράτος είτε τα παράγει, είτε τα αγοράζει από ιδιώτες (δημόσιες συμβάσεις)

Το κράτος ως παραγωγός

Το κράτος αξιοποιεί τις δημόσιες υπηρεσίες για να παρέχει δημόσια αγαθά

Δημόσια
Σχολεία,
Πανεπιστήμια

Νοσοκομεία

Σώματα
Ασφαλείας

Στρατός

Δικαστήρια

Υπηρεσίες
Πρόνοιας

Κοινωνική
ασφάλιση
(ΕΦΚΑ, ΕΟΠΥΥ)

Δημόσιες επιχειρήσεις

- Είναι επιχειρήσεις στις οποίες τον διοικητικό και οικονομικό έλεγχο έχει το κράτος
- Δ.Ε.Κ.Ο. (παρέχουν δημόσια αγαθά)
- Λειτουργούν σαν ιδιωτικές επιχειρήσεις, όμως όχι με σκοπό το κέρδος ή τον ανταγωνισμό, αλλά με στόχο την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος
- **Παλαιότερα υπήρχαν πολλές δημόσιες επιχειρήσεις, τα τελευταία χρόνια πάρα πολλές έχουν ιδιωτικοποιηθεί (πωληθεί σε ιδιώτες)**

Το κράτος ως καταναλωτής

Ωστόσο, το κράτος για τις ανάγκες αυτών των υπηρεσιών αγοράζει υλικά και υπηρεσίες από ιδιώτες (π.χ. φάρμακα για τα νοσοκομεία, όπλα για τον στρατό)

Δημόσια έργα
(δρόμοι, λιμάνια,
αεροδρόμια,
πλατείες)

Κτήρια και
δημόσιες
υποδομές

Οπλικά
συστήματα

Υγειονομικό
υλικό

Υλικά για τη
λειτουργία των
δημοσίων
υπηρεσιών

Το κράτος παρεμβαίνει στην οικονομία

Στην Ελλάδα το κράτος είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός και καταναλωτής αγαθών και υπηρεσιών

Συζήτηση: Πρέπει να παρεμβαίνει το κράτος στην οικονομία?

Αν, ναι, γιατί να παρεμβαίνει; Σε ποιο βαθμό?